

چکیده

ایجاد و توسعه صنایع تکمیلی فندق از دغدغه‌های اغلب فندق‌کاران در استان گیلان است. بدین منظور، عوامل موثر بر صنایع آجیلی فندق در استان گیلان به روش دلفی در سه مرحله مورد بررسی قرار گرفتند. با مشورت اساتید دانشگاه و پژوهشگران موسسات تحقیقاتی مرتبط، تعداد ۳۱ نفر کارشناس خبره از سازمان جهاد کشاورزی و ادارات تابعه موسسه تحقیقات فندق استان گیلان، به عنوان مخاطبان تحقیق شناسائی و انتخاب شدند. نتایج نشان داد که "حمایت ویژه از باغداران بزرگ و پیشرو به منظور ایجاد صنایع تکمیلی فندق" با کسب ۹۸/۸۱ درصد "ایجاد مراکز خرید عمده محصول فندق در قالب تعاونی‌های تولیدی کشاورزی" با کسب ۹۶/۶۸ درصد و "آموزش کارشناسان مکانیزاسیون و صنایع تبدیلی کشاورزی استان از طریق اعزام به کشور های دیگر" با کسب ۹۳/۷۴ درصد از توافق اعضاء گروه تخصصی تحقیق دلفی، مهمترین عوامل پیش-برنده توسعه صنایع آجیلی فندق بودند. همچنین عوامل "پوشش نامطلوب بیمه تولید فندق" و "نبود برنامه کلان منطقه‌ای به منظور توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی در استان گیلان"، "نوسان قیمت محصول در بازار و عدم نظارت رسمی دولت در تعادل قیمت در بازار" و نبود تعاونی‌های تولید کشاورزی در منطقه و عدم وجود فرهنگ فعالیت‌های آنها" به ترتیب با کسب ۹۵/۵۵، ۹۴/۷۴ و ۹۲/۳۲ درصد از توافق کارشناسان گروه تحقیق، به عنوان مهمترین عوامل بازدارنده ایجاد صنایع آجیلی فندق در استان گیلان شناخته شدند. بنابراین، حمایت از باغداران بزرگ در جهت ایجاد صنایع آجیلی فندق در استان گیلان، ایجاد مرکز خرید متمرکز در منطقه، آموزش کارشناسان از طریق اعزام آنها به کشورهای صاحب‌نام در تولید فندق جهان نظیر ترکیه، تدوین قوانین بیمه‌ای مناسب به منظور ارتقاء انگیزه باغداران در بهبود کمی و کیفی فندق تولیدی در استان گیلان، و تثبیت قیمت خرید فندق در بازار در زمان برداشت محصول، از اقدامات مهمی هستند که باید مورد توجه متولیان جهاد کشاورزی قرار گیرند.

کلمات کلیدی: توسعه، صنایع تبدیلی، فرآوری، فندق‌ها.